

Samenvatting LOWI-advies 2015-07

Verzoeker heeft bij het Bestuur geklaagd over een vermoede schending van wetenschappelijke integriteit in een boek, geschreven door Belanghebbende. Het Bestuur heeft de klacht ongegrond verklaard.

De eerste vraag is of het betreffende boek moet worden beschouwd als (toetsbare) wetenschapsbeoefening. Het LOWI heeft deze vraag bevestigend beantwoord en hiertoe gewezen op de omstandigheid dat Belanghebbende in de periode van het schrijven van het boek wetenschapper was en dat Belanghebbende bij de publicatie rondom het boek steeds uitdrukkelijk als wetenschapper is gepresenteerd. Reeds omdat dan de verwachting wordt gewekt dat in overeenstemming is gehandeld met de algemene beginselen van professioneel wetenschappelijk handelen, dient te worden getoetst of deze beginselen inderdaad in acht zijn genomen.

Vervolgens ligt de vraag voor of het boek als wetenschappelijke publicatie dan wel als populariserende publicatie moet worden aangemerkt. Het LOWI heeft geoordeeld dat dit laatste het geval is en er daarbij op gewezen dat niet van doorslaggevend belang is hoe de auteur een werk zelf kwalificeert. De maatstaf bij de vraag of een publicatie wetenschappelijk of populariserend is, wordt gevormd door de eisen uit Metis. Onder toepassing van de Metis-criteria is het LOWI tot het oordeel gekomen dat het boek dient te worden beschouwd als een populariserende publicatie.

De derde vraag is welk toetsingskader bij deze populariserende publicatie wordt gehanteerd. De CWI heeft getoetst of Belanghebbende "waarachtig" heeft gehandeld. Dat is naar het oordeel van het LOWI een te beperkte toets. Ook populariserende publicaties zijn immers toetsbaar aan de regels van wetenschappelijke integriteit. Hooguit kan de kwalificatie van populariserende publicatie aanleiding geven voor een meer marginale toets aan de principes uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, in die zin dat wordt getoetst of gezien het populariserende karakter van de publicatie in redelijkheid aan de principes is voldaan.

Het LOWI heeft het Bestuur geadviseerd om zijn voorlopige besluit te herzien en de klacht van Verzoeker opnieuw te inhoudelijk beoordelen, waarbij het bronnengebruik door Belanghebbende (eventueel marginaal) wordt getoetst aan de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening.

Het Bestuur heeft in overeenstemming met het advies van het LOWI besloten om de klacht opnieuw in onderzoek te nemen.